

Standpunkt, men det er saa langt fra at være Tilfældet, at Finansministeren er i den Grad ængstelig for, at der skal være Brænderier, som ikke kunne blive ved at brænde, efter at denne Lov er vedtagen, at han foreslaar en Vettelse, for at det ikke skal blive umuligt for noget af dem at brænde Brændevin. Han er saa omhyggelig, at han siger, at de, der ikke producere mere end 50,000 Ddr. f. Ets., skulle have en Vettelse, ellers kunne de ikke blive ved at brygge denne Drik. Det forekommer mig ikke, at der er ret megen Konsekvens i det Standpunkt, i det hele taget forekommer det mig at være noget besynderligt og usforstaaeligt. Vi have her i Landet en ganske betydelig Spritfabrikation, og ved denne Fabrikation tjenes der enorme Kapitaler af dem, som have den i Hænde. Det tillades, at kapitalistiske Aktieselskaber forene sig for efter stor Maalestok at tilvirke Spiritus, og at de udbyde den til Befolkningen paa den mest loffende Maade; med store Reklamer og velkrevne Stiketter paa Glassterne indbyde de Befolkningen til at nyde denne efter Finansministerens Mening farlige Gift. Dette tillader Finansministeren, og han foreslaar her, at man skal blive ved at tillade det og endogjaa give dem en Bestyttelse, saa de kunne blive ved med det. Det forekommer mig, at det er lidt inkonsekvent saaledes først at tillade de rige Folk at tjene en hel Bunte Penge ved at tilvirke denne farlige Gift, og saa bagefter at skælde fattige Folk ud for Drukkendevikker, fordi de drikke for meget af den; det forekommer mig, at dette Raisonnement kunde være lidt bedre. Saa er der naturligvis det, man stadig siger, at det ikke er nogen tvungen Sag at drikke; skont man sætter Befolkningen i stor Fristelse dertil og lofter den paa alle mulige Maader og ved alle mulige Midler til at drikke denne Gift, siger man: De kunne jo lade det være; de kunne jo modstaa; det er deres egen Sag, om de ville drikke eller ej. Ja, ganske vist, der er saa meget, Befolkningen kan lade være med, og der er saa meget, den kan undvære; navnlig er der vist efter manges Mening meget, som Arbejderbefolkningen kan undvære, den, som hovedsagelig er brændevinsdrikkende. De kunne naturligvis ogsaa undvære deres Snaps; det nægter jeg ikke, det kan være, de kunde leve alligevel og leve lige lykkelig; det skal jeg ikke indlade mig paa; men det er ganske besynderligt, at der netop skal peges paa dem, som kun have Raad til dette billige Nydelsesmiddel, og at det netop er dem, der skulle undvære det og savne det, naar de ikke kunne saa det. Hvad ville de med denne umoraliske Drik, deres

Fattigdom er Virkningen af, at de nyde dette fordømmelige Spiritus? Dette Raisonnement hører man jævnlig. Det vilde maaste være heldigt for Arbejderne at nøjes med Vand; det er der jo ikke Stat paa endnu, i det mindste ikke paa det, vi drikke. (S. R. Varsen: Der er jo Vandstat.) Ja, der er jo Stat paa Vand til Fabrikationsbrug; men hvis det som saa vidt, at Arbejderne i det hele fandt paa at nyde for meget Vand, kunde vi jo maaste ogsaa saa Stat paa det. Men det turde dog maaste være lidt for galt at henbije Befolkningen til den Slags Ting. Luft og Vand er jo noget, vi endnu saa ubestattet, men hvor længe, er ikke godt at vide, dersom det skulde blive den almindelige Befolkning et for stort Nydelsesmiddel. Frisk Luft er jo en god Ting, og hvis Befolkningen kunde nøjes med Luft og Vand, kunde den maaste arbejde billigere, end den nu gør.

Det forekommer mig, at naar den højtærede Finansminister vil reformere paa dette Omraade, saa kunde det ikke være af Vejen, om han, som han saa mange Gange tidligere har gjort, naar han har udført andre slige Gode eller har fundet paa at udstede provisoriske Love, saa hen til, hvorledes man i Ublandet bærer sig ad, naar man skal reformere over for den store Befolkning. Det vil sikkert ikke være ærede Medlemmer ubekendt, at de nyeste Efterretninger fra England gaa i Retning af, at Regeringen der bestræber sig for at højne Arbejdernes økonomiske Forhold ad ganske andre Veje. Den engelske Krigs- og Marineminister har for at højne Arbejdernes økonomiske Forhold og deres sociale Stilling i det hele indført 8 Timersarbejdsdagen; og Beretningerne om Virkningerne af dette Skridt her og hos forskellige private Arbejdsgivere lyde enstemmig paa, at dette har bevirket, at Arbejderne ere blevne langt bedre situerede, og navnlig at Drifteriet mellem Arbejderne er blevet betydelig mindre, end det har været før, idet de ved at begive sig senere til deres Arbejde — hvad de jo kunne, naar de have kortere Arbejdstid — forinden deres Afgang fra Hjemmet kunne styrke sig ved et Maaltid og ikke behøve at søge ind paa Knepperne, som det nu mange Gange er Tilfældet, og hvor de i den tidlige Morgensund ofte tage sig en Styrkning af mindre god Art. Jeg kunde maaste henlede den højtærede Finansministers Opmærksomhed paa, hvorledes den engelske Regering her er gaaet i Spidsen, og hvorledes den stræber at højne Arbejdernes sociale Forhold og deres Moral og at affastte Fattigdom og daarlige Tilstande mellem dem. Det skulde glæde mig, om det kunde bevirke,